

თამუნია ჭინჭარაული

„დემოკრატია იწყება სკოლაში“
პროექტის მენეჯერი
ევროპის საბჭოს ოფისი საქართველოში

გეოგელთა ჩართულობა უვილეების წარმატებისთვის – პროექტი „დემოკრატია იწყება სკოლაში“

» პროექტი დაიწყო 2022 წელს და ხორციელდება ევროპის საბჭოს მიერ, განათლებისა და მეცნიერების საინისტრუმენტულ თანამშრომლობითა და უვილეების განვითარებისა და თანამშრომლობის სააგენტოს ფინანსური მხარდაჭერით.

ჩვენ ბევრს ვსაუბრობთ მოსწავლეებში დემოკრატიული კულტურის ჩამოყალიბებასა და მოსწავლეთა მონაწილეობაზე სასწავლო თუ სხვა პროცესებში. რა არის აუცილებელი ამ ყველაფრისთვის საჭირო უნარების პრაქტიკაში განვითარება-გამოყენებისთვის? უპირველეს ყოვლისა, ცხადია, საჭიროა სათანადო გარემო, დემოკრატიული კულტურის მასაზრდოებელი, რაც გულისხმობს მოსწავლის სრულფასოვან წევრად აღიარებასა და ჩართვას იმ გადაწყვეტილებებში, რომლებიც მის აკადემიურ, პიროვნულ თუ, სამომავლოდ, პროფესიულ განვითარებას ეხება. სკოლის დემოკრატიული მმართველობისათვის და დემოკრატიული კულტურის განვითარებისათვის კი მნიშვნელოვანია მშობლის აქტიური ჩართულობა.

სწორედ ასეთი გარემოს შექმნასა და მშობლის როლის გააქტიურებას ემსახურება ევროპის საბჭოს პროექტი „დემოკრატია იწყება სკოლაში“. პროექტი დაიწყო 2022 წელს და მისი მთავარი მიზანია გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მოსწავლის მონაწილეობის გაზრდა, რათა ხელი შევუწყოს დემოკრატიული კულტურის კომპეტენ-

ციებით აღჭურვილი წევრების განმედიდარი წარმატების საზოგადოების განვითარებას.

პროექტის ფარგლებში არაერთი აქტივობა მიმდინარეობს, რომელიც ემსახურება მოსწავლის გააქტიურებასა და სკოლაში დემოკრატიული მმართველობის გაუმჯობესებას, სადაც სასკოლო საზოგადოება უფრო აქტიურად იქნება ჩართული გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში. პროექტის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი პროდუქტია პრაქტიკული გზამკვლევი სკოლებისთვის, რომელიც წარმოადგენს იმ რეკომენდაციებისა და ქმედებების კრებულს, რომლებიც სასკოლო საზოგადოებას მოსწავლეების გაძლიერებასა და გადაწყვეტილების მიღებაში ჩართულობის გაზრდაში დაეხმარება.

გზამკვლევიდან, სადაც სპეციალური ნაწილი ეთმობა მშობლებს, რამდენიმე საინტერესო კომპონენტი შეგვიძლია გამოვყოთ: მშობლებისთვის მოცემულია თვითშეფასების ინსტრუმენტი, რომელიც დაეხმარება მათ რეფლექსიაში. მშობელს უწევს, გასცეს პასუხები ისეთ შეკითხვებს, როგორებიცაა: როგორც მშობელი, რამდენად მზად ხართ, ხელი შეუწყოთ მოსწავლეს საკუთარი მოსაზრებების გამო-

ხატვაში? იცით, როგორ უნდა დაეხმაროთ მას საკუთარი მოსაზრებების გამოხატვაში? მზად ხართ, გაითვალისწინოთ მისი მოსაზრებები? და სხვა.

მშობლებს, აგრეთვე, ვთავაზობთ კონკრეტული ნაბიჯების გადადგმას ისეთ საკითხებში, როგორებიცაა: სკოლის ბიუჯეტში ჩართულობა მოსწავლის მონაწილეობის კომპონენტის გაძლიერებისთვის; სკოლაში სხვადასხვა საკითხზე ინფორმაციის მოთხოვნის პროცესში მოსწავლის ჩართვა; მოსწავლეთა მონაწილეობის მიმართულებით, მშობელთა/ მრჩეველთა/ საკონსულტაციო საბჭოს შექმნა და სხვა.

პრაქტიკული ინსტრუმენტებით მშობლებს ვთავაზობთ იდეებს, თუ როგორ უნდა შეუწყონ ხელი სკოლის დემოკრატიულ მმართველობასა და მოსწავლეების ჩართულობას გადაწყვეტილების მიღების პროცესში.

გზამკვლევის პილოტირების მიზნით, 20 საპილოტე სკოლაში ამჟამად აქტიურად მიმდინარეობს ტრენინგები და ქოუჩინგი. აღსანიშნავია, რომ ტრენინგებში 240-მდე მშობელმა მიიღო მონაწილეობა, სადაც მათ სკოლის ადმინისტრაციასთან, მოსწავლეებთან და მოსწავლეებთან ერთად შეიმუშავეს სამომავლო გეგმები სკოლებში მოსწავლეების გაზრდილი მონაწილეობისთვის. გეგმების განხორციელება ამ ეტაპზე აქტიურ ფაზაშია. ტრენინგებზე მშობლებს შესაძლებლობა ჰქონდათ, სკოლაში არსებულ გამოწვევებზე და საკუთარ ჩართულობაზე ეფიქრათ. მშობლების უმრავლესობას დედები წარმოადგენდნენ. თუმცა, უნდა აღინიშნოს, რომ „დემოკრატია იწყება სკოლაში“ პროექტის ფარგლებში განხორციელებულ სამუშაო შეხვედრებსა და ტრენინგებში რამდენიმე სკოლაში მამებიც იღებდნენ მონაწილეობას, რაც ძალიან კარგი მაგალითი უნდა იყოს საზოგადოებისთვის. იმედია, რომ ეს ტენდენცია გაგრძელდება დამეტი მამაჩერთვება შვილების საგანმანათლებლო პროცესებში.

ტრენინგებზე მშობლები აღნიშნავდნენ, რომ სკოლის სხვა წარმომადგენლებთან და მოსწავლეებთან ერთად ასე არასდროს უმსჯელიათ მოსწავლეთა მონაწილეობის საკითხებზე და არ დაუგეგმავთ კონკრეტული ნაბიჯები. საინტერესოა, რომ პროექტის ფარგლებში შემუშავებულ სამუშაო გეგმებში მშობლებმა ისეთი პროექტები წამოიწყეს, როგორებიცაა მშობელთა საინიციატივო ჯგუფის ან მრჩეველთა საბჭოს შექმნა, სკოლაში მშობლების დახმარებით მოხალისეობრივი პროგრამების გააქტიურება, მშობლების მონაწილეობით სხვადასხვა თემატური წრის შექმნა, მოსწავლეთა უსაფრთხო გადაადგილების საკითხებზე ადგილობრივ მუნიციპალიტეტთან თანამშრომლობა, სასკოლო პოლიტიკის გაუჯობესება, მოსწავლეთა ჩართულობით ქვეყნის წესების შემუშავება და სხვა. სწორედ ასეთი პროექტები და ინიციატივები ქმნის დემოკრატიულ გარემოს და სწორედ ეს ჩართულობა და გვეხმარება იმ ურთიერთობების განვითარებასა თუ უნარების გაუმჯობესებაში, რაც, საბოლოოდ, მოსწავლის წარმატებას განაპირობებს.

«
**პრაქტიკული
 ინსტრუმენტებით
 გზამკვლევის ვთავაზობთ
 იდეებს, თუ როგორ
 უნდა შეუწყონ ხელი
 სკოლის დემოკრატიულ
 მმართველობასა
 და მოსწავლეების
 ჩართულობას
 გადაწყვეტილების
 მიღების პროცესში.**